

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

# התוועדות

כבוד קדושת

## אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש



ש"פ ראה, מבה"ח וער"ח אלול, ה'תשל"ד

חלק ב – יוצא לאור לש"פ שופטים, וא"ו אלול, ה'תשפ"א



יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ואחת לבריאה

ה' תהא שנת פלאות אראנו

שנת המאה ועשרים להולדת כ"ק אדמו"ר זי"ע

## פתח דבר

לקראת ש"פ שופטים, ו' אלול הבעל"ט, הננו מוציאים לאור חלק שני מהתוועדות ש"פ ראה, מבה"ח וער"ח אלול ה'תשל"ד, הנחה בלתי מוגה (חלק ראשון י"ל לש"פ ראה).

\*

בתור הוספה — מכתבים (תדפיס מכרכי אגרות-קודש שמכינים עתה לדפוס).

\*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

## ועד הנחות בלה"ק

תחלת אלול, ה'תשפ"א (ה' תהא שנת פלאות אראנו),  
שנת המאה ועשרים להולדת כ"ק אדמו"ר זי"ע,  
ברוקלין, נ"י.

©

Published and Copyright 2021 by  
**LAHAK HANOCHOS INC.**

788 Eastern Parkway Suite #408 | Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • <http://www.lahak.org>

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5781 • 2021

*Printed in the United States of America*

---

נדפס באדיבות דפוס  
The PrintHouse  
538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237  
(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס  
על ידי חיים שאול בן חנה  
בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"  
(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

טו. מאמר (כעין שיחה) ד"ה ושמתי כדכד שמשותיך וגו'.

\* \* \*

טז. כרגיל לבאר ענין בפירוש רש"י בפרשת השבוע:

בפירוש רש"י על הפסוק<sup>125</sup> "כי ירחיב ה' אלקיך את גבולך גו' ואמרת אוכלה בשר כי תאווה נפשך גו' בכל אות נפשך תאכל בשר" — יש ב' פיסקאות: בד"ה "כי ירחיב וגו'": "למדה תורה דרך ארץ שלא יתאוה אדם לאכול בשר אלא מתוך רחבת ידים ועושר". ובד"ה "בכל אות נפשך וגו'": "אבל במדבר נאסר להם בשר חולין, אא"כ מקדישה ומקריבה שלמים".

וצריך להבין:

(א) ב' הפיסקאות הם לכאורה הפכיים זמ"ז, שהרי בד"ה הא' משמע שהפסוק מדבר אודות ענין של "דרך ארץ" בלבד, ולא אודות ענין של איסור והיתר, ואילו בד"ה הב' מבואר שזהו ענין של איסור?

(ב) בפסוק נאמר "כי ירחיב גו' את גבולך", ורש"י מפרש "שלא יתאוה אדם לאכול בשר אלא מתוך רחבת ידים (ומוסיף: ) ועושר", אף שבפסוק לא נזכר ענין של עשירות?

(ג) הלשון "ירחיב .. את גבולך" — מצינו גם בפרשת שופטים<sup>126</sup>, ושם מפרש רש"י שהכוונה היא על נתינת "ארץ קיני קניזי וקדמוני", ואילו כאן מפרש שקאי על מעמד ומצב של "רחבת ידים (ועושר)".

[ולהעיר, שכיון שהבן חמש למקרא לא למד עדיין פרשת שופטים, הנה בפרשתנו לא מתעוררת אצלו שאלה; אבל כשילמד פסוק הנ"ל בפ' שופטים, אזי תתעורר אצלו השאלה].

וכמדובר כמ"פ שכל הענינים בפירוש רש"י צריכים להיות באופן המובן לבן חמש למקרא ללא צורך בפירושים נוספים כו', וכפי שיתבאר לקמן.

יז. בנוגע להערות אאמו"ר — הנה על פרשתנו אין הערות, אבל יש הערה למסכת קידושין<sup>127</sup> בענין מצות הענקה שבפרשתנו<sup>128</sup>, שמבאר, ש"יוסף שהי' מתחלה עבד עברי, כמ"ש<sup>129</sup> ושם אתנו נער עברי עבד, הנה כשיצא לחפשי ולחירות צריך לתת לו הענקה .. הנה עיקר ההענקה הוא

(128) טו, יד.

(129) מקץ מא, יב.

(125) פרשתנו יב, כ.

(126) יט, ח.

(127) תורת לוי"צ לש"ס ע' קכ.

מה שנתן לו הקב"ה, והוא מה ששלח את גבריאֵל ולמדו ע' לשון, ולא הוה גמר, הוסיף לו אות אחת משמו של הקב"ה, שנאמר<sup>130</sup> עדות ביהוסף שמו כו". וממשיך, "ואל תקשי הרי הענקה צריך להיות מהאדון שהי' עבד לו, וא"כ הי' צריך להיות הענקה מפוטיפר שהי' אדונו, י"ל מפוטיפר הי' ג"כ הענקה, והוא מה שניתן לו בתו אסנת, כמ"ש<sup>131</sup> ויתן לו את אסנת בת פוטיפרע. וניתוסף ע', רומז על הע' לשון שלמד וכו".

וצריך להבין:

(א) מהו הענין ש"עיקר ההענקה הוא מה שנתן לו הקב"ה" — "הרי הענקה צריך להיות מהאדון שהי' עבד לו", שזהו "פוטיפר שהי' אדונו"?!

(ב) ועיקר: מצות הענקה היא בנוגע לעבד עברי שנמכר לישראל — "כי ימכר לך אחיך העברי גו"<sup>132</sup>. ובנוגע ליוסף — אף שהי' עבד עברי, כלשון הכתוב: "נער עברי עבד", הרי הי' עבדו של פוטיפר, שאצלו לא שייכת מצות הענקה שניתנה לבנ"י דוקא?

וכמדובר כמ"פ, שמצד הצמצום בנייר ודיו, כתב אממ"ר הערותיו בקיצור, בסמכו על כך שהדברים הפשוטים יבינו לבד. וכפי שיתבאר לקמן.

יח. המשך הביאור בסיום על מסכת מכות,

— (א) ביאור חילוקי הדעות של ר"ע ושאר התנאים (ר"ג וראב"ע ור"י) בנוגע להלכה<sup>133</sup>: אם צריך להתחשב (ועפ"ז להכריע) בהוה עם מצוה וחיוב שיבוא בעתיד (ולדוגמא: להתענות בצום גדלי' מדברי קבלה, אף שעיי"ז לא יוכל להתענות ביוהכ"פ מדאורייתא. ובנדו"ד: חילול שם שמים ושם ישראל בהוה מצד גודל החורבן, כדי שמזה יבוא בזמן הגאולה עילוי לבנ"י וקידוש שם שמים גדול יותר), וגם, אם הידור בכללות המצוה מכריע וגובר על חסרון פרט בקיום המצוה (ולדוגמא: לערוך ברית מילה ברוב עם הדרת מלך, אף שיחסר בענין זריזין מקדימין. ובנדו"ד, הידור והוספה בשלימות הגאולה, למרות החסרון עתה בעצם הענין דקידוש השם);

(ב) בענין הזכרת שמות שאר התנאים (ר"ג וראב"ע ור"י) במעשר

(133) כ"ק אדמ"ר שליט"א אמר, שלפלא, שלאחרי כל אריכות הדיבור בביאור סיום המסכת, לא התעכב אף אחד לשאול מהו הביאור ע"ד הפשט בנגלה דתורה.

(130) תהלים פא, ו. וראה סוטה לו, ב.  
(131) מקץ שם, מה.  
(132) פרשתנו שם, יב.

שני<sup>134</sup>: "מעשה ברבן גמליאל והזקנים שהיו באין בספינה, אמר ר"ג, עשור (מעשר ראשון) .. נתון ליהושע (לוי הי') .. עשור אחר .. נתון לעקיבא בן יוסף שיזכה בו לעניים .. אמר רבי יהושע, עשור (מעשר מן המעשר שאני צריך ליתן לכהן מן המעשר שנתן לי ר"ג) לאלעזר בן עזרי' (כהן הי') כו" — שנוגע שמות כל אחד שאליהם שייך מעשר זה<sup>135</sup>; ובסוכה<sup>136</sup>: "מעשה ברבן גמליאל ורבי יהושע ורבי אלעזר בן עזרי' ורבי עקיבא שהיו באין בספינה, ולא הי' לולב אלא לרבן גמליאל בלבד .. נטלו .. ויצא בו, ונתנו לרבי יהושע במתנה, נטלו .. ויצא בו, ונתנו לרבי אלעזר בן עזרי' במתנה, נטלו .. ויצא בו ונתנו במתנה לרבי עקיבא, נטלו .. ויצא בו והחזירו לרבן גמליאל"<sup>137</sup> — שאגב אורחא קמ"ל דינים: ישראל ת"ח וכהן ת"ח מי קודם<sup>138</sup> —

נכלל בשיחה שהוגהה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונדפסה בלקו"ש חי"ט ע' 67 ואילך.

יט. המשך הביאור בפירוש רש"י דפ' עקב<sup>139</sup> על הפסוק "ונתתי מטר ארצכם בעתו", "בלילי שבתות שהכל מצויין בבתיהם", בהשוואה לפירוש רש"י בפ' בחוקות<sup>140</sup> על הפסוק "ונתתי גשמיכם בעתם", "בשעה שאין דרך בני אדם לצאת כגון בלילי שבתות" — נכלל בשיחת ש"פ עקב ס".

\* \* \*

כ. הביאור בנוגע להערת אדמו"ר:

בעבודות של יוסף בהיותו בבית האסורים היו ב' ענינים:

א) ישיבתו בבית האסורים בגלל המאורע שאירע בהיותו בבית

שר"ג נתן לא' מהם, וכל אחד מהם נתן לחבירו כו'.

138) כלומר: בדרך כלל — "כהן קודם ללוי וכו' [שהרי ישנו החיוב ד"וקדשתו, לכל דבר שבקדושה, לפתוח ראשון ולברך ראשון וכו' (מ"ק כח, ב)], אימתי בזמן שכולם שוים, אבל אם הי' ממזר תלמיד חכם וכהן גדול עם הארץ, ממזר תלמיד חכם קודם לכהן גדול עם הארץ" (הוריות יג, א).

139) יא, יד.

140) כו, ד.

134) פ"ה מ"ט (ובפי' הרע"ב).  
135) ולכן, בתחלה נאמר "מעשה ברבן גמליאל והזקנים (סתם, מבלי לפרש שמותיהם) שהיו באין בספינה כו", ורק בהמשך הענין בנוגע לנתנת המעשר — נתפרשו שמותיהם.  
136) מא, א.  
137) בגמרא שם: "למה לי למימר החזירו, מלתא אגב אורחא קמ"ל, מתנה על מנת להחזיר שמה מתנה". אבל בשביל זה אין צורך לפרש שמותיהם, אלא מספיק לומר

פוטיפר (לאחרי התקופה שהי' "איש מצליח .. בבית אדוניו"<sup>141</sup>), כמ"ש<sup>142</sup> "ויקח אדוני יוסף אותו ויתנהו אל בית הסוהר".

ב) "מפני שתלה בו (בשר המשקים) יוסף לזכרו, הוזקק להיות אסור (עוד) שתי שנים, שנאמר<sup>143</sup> אשרי הגבר אשר שם ה' מבטחו ולא פנה אל רהבים, ולא בטח על מצרים הקרויים רהב"<sup>144</sup> — שעבודת זו אינה מצד פוטיפר, אלא בתור עונש מהקב"ה על העדר הבטחון כו'. ולכן הוצרכה להיות הענקה (לא רק מפוטיפר, אלא) גם מהקב"ה.

אמנם, כיון שכללות ישיבתו בבית הסוהר (גם שתי השנים הנוספות שהוזקק להיות אסור בגלל העדר הבטחון בה') היתה בהמשך וכתוצאה מהמאורע דפוטיפר (שבגללו בא יוסף לידי נסיון לתלות בשר המשקים כו'), לכן, גם ההענקה שנתן לו הקב"ה ששלח את גבריאל ולימדו ע' לשון, מרומזת באות ע' ד"פוטפרע" (פוטיפר ע').

כא. בהמשך להמדובר אודות יוסף — מצינו שכל ישראל נקראים על שם יוסף, כמ"ש<sup>145</sup> "נוהג כצאן יוסף", לפי שהוא פירנסם וכלכלם בשנות הרעב, כמ"ש<sup>146</sup> "ויכלכל יוסף את אביו ואת אחיו לחם וגו'", שעיי' פעל אצלם חיבור הנשמה עם הגוף, ובגלל זה נקראים על שמו כל בני' במשך כל הדורות!

ובענין זה מודגש גודל היוקר של יהודי — אפילו בנוגע לגופו, ועאכו"כ בנוגע לנשמתו.

כב. וכאן המקום להזכיר בקיצור עכ"פ בנוגע לענין מיהו יהודי — שמצד העדר השכל ושטות כו' מעלים הצעות שונות בנוגע לענין הגיור, שהם היפך האמת, שהיא אחת ויחידה!

ולפלא — שיושבים שם "חכמים ונבונים" (לא רק חוטב עציץ ושואב מימין), ומנסים כל מיני אופנים; זה אומר ששתיים ועוד שתיים הם חמש, וזה אומר שהם שלש, ואף אחד לא מעלה על דעתו לומר שהם ארבע! ...

וכמו ההצעה לכתוב נוסח שהגיור צ"ל כנהוג ומקובל בישראל מדור דור — כפי שכבר נתבאר<sup>147</sup> שעיי' מוציאים מענין הגיור את כל

(145) תהלים פ, ב ובפרש"י.

(146) ייגש מז, יב.

(147) ראה שיחת ש"פ דברים סכ"א (לעיל)

ע' (...). וש"נ.

(141) וישב לט, ב.

(142) שם, כ.

(143) תהלים מ, ה.

(144) פרש"י ס"פ וישב.

המשמעות של פסק הלכה ע"פ תורה, באמרם שאין זה אלא מנהג שנהגו במשך כו"כ דורות לפנ"ז,

ומה גם שיש בזה פירצה שיכולה להביא לידי מכשול גדול ביותר — כיון שהלשון "מדור דור" כולל גם את הדור שבו היו "גירי אריות"<sup>148</sup>, וכן הדור שבו הי' רק מספר מסויים של "ברכים אשר לא כרעו לבעל"<sup>149</sup>, וכיון שעבדו ע"ז, הרי החשוד לדבר חמור חשוד גם לדבר קל מזה<sup>150</sup> — שלא הקפידו על גיור כהלכה; ובפרט שעובד ע"ז נפסל מלהצטרף לב"ד (אפילו) של שלשה הדיוטות, כיון שאינו אדם כשר כו'<sup>151</sup>.

ומזה גופא שאלו שאינם מסכימים לגיור כהלכה מוכנים לקבל נוסח זה — מוכח שזהו נוסח שהוא היפך ההלכה, שהוצע ע"י מי שאינו מכיר כלל בהלכה!

כג. ולאחרונה ניתוספה המצאה שכתב פרופסור בחיבורו<sup>152</sup>,

— (כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר בבת-שחוק): אם היו אומרים זאת בשם רב, לא היו מתחשבים בכך, אבל כיון שאומר זאת "פרופסור", צריך לשמוע את דבריו, גם אם הם היפך השכל... —

שכל ענין הגיור ע"י מילה וטבילה הו"ע שנתחדש לאחרי חורבן ביהמ"ק, ע"י חכמים שהתייראו שמא יתבוללו בגוים כו', ואילו עד אז הי' ענין הגיור לא במוכן של טקס דתי כו', אלא עצם העובדה שפלוני בא לגור במקום זה הו"ע הגירות, כלשון הכתוב<sup>153</sup> "הגר הגר בתוכם", וכפי שמצינו בדברי אברהם לבני חת: "גר ותושב אנכי עמכם"<sup>154</sup>, שבודאי אין הכוונה לגיור ע"י מילה וטבילה (שלא הי' חסר אצל אברהם, ובני חת לא דרשו זאת כלל), כי אם לעצם העובדה שבא ממקום אחר — מאור כשדים, לגור במקומם.

ומה שמצינו בגמרא במסכת יבמות<sup>155</sup> שענין הגיור נלמד ממתן תורה — יש לו תירוץ מדברי הגמרא במסכת פסחים<sup>156</sup>: "אם בקשת ליחנק (לומר דבר שיהי' נשמע לבריות ויקבלו ממך) היתלה באילן גדול",

(152) כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר, שעד עכשיו לא רצה לגלות זאת, אבל לאחרונה נתפרסם כבר הדבר.  
(153) אחרי יז, יב. יח, כו'.  
(154) חיי שרה כג, ד.  
(155) מו, א"ב. וש"נ.  
(156) קיב, א (ובפרש"י).

(148) ראה יבמות כד, ב. וש"נ.  
(149) מלכים"א יט, יח.  
(150) ראה אנציק' תלמודית (כרך יח) ערך חשוד ס"ח (ע' כב ואילך). וש"נ.  
(151) ראה אנציק' תלמודית (כרך ג) ערך ב"ד — הראויים לב"ד (ע' קסד ואילך). וש"נ.

ובנדו"ד, כיון שחכמים רצו שתתקבל תקנתם שגיור יצטרך להיות ע"י מילה וטבילה, לכן אמרו שענין זה אינו מדעת עצמם (שאז לא הי' מתקבל הדבר), אלא תלו זאת "באילן גדול" — במתן תורה!  
 כך כותב ומדפיס "פרופסור" באופן שמתבל את דבריו בפסוקים ומאמרי חז"ל, כביכול, בשם התורה!

כד. ועד כדי כך הולכים ומסתבכים, עד שנפלו על המצאה חדשה: יש הצעה שנתפרסמה בשמו של רב, שכיון שעכשיו יש רעש ("טומל") בנוגע לענין הגיור, ואין אפשרות להרגיע את הרוחות, הנה הצעה לזה, שבמשך חמש שנים לא יכירו כלל בענין הגיור — לא רק גיור שלא כהלכה (שהכירו בו עד עתה), אלא גם גיור כהלכה. וכעבור חמש שנים יחזרו וידונו בזה וסוכ"ס יגיעו למסקנא הנכונה כו'. ומביא הוכחה לדבריו, שמצינו בגמרא<sup>157</sup> ש"לא קבלו גרים לא בימי דוד ולא בימי שלמה".

— כנראה נפלה איזו טעות בפירסום דברים הנ"ל, כי, כפי שהנני מכירו בתור יהודי שומר תומ"צ שיודע ללמוד וכו', אינני מאמין שאמר זאת! —

איך יתכן לומר על גיור כהלכה שלא מכירים בגיור זה?! — גר שנתגייר כהלכה הוא יהודי גמור, ושום דבר אינו יכול לשנות זאת! אפילו אם יתאספו "כל מלכי (רבני) מזרח ומערב"<sup>158</sup> וכריזו שאינם מכירים בגיור זה — לא יועיל להם מאומה, אלא יהי' וישאר יהודי גמור עד סוף כל הדורות, וכשיקדש אשה — תהי' אשת איש גמורה, ואם תנשא לאחר ללא גט, יהי' הולד ממזר ח"ו.

ומה גם שהצעה זו תגרום לכך שתהי' התורה נעשית כשתי תורות<sup>159</sup>, אחת בחו"ל ואחת בא"י, שכן, כשיבוא גר שנתגייר כהלכה בחו"ל, אזי הרבנים שבא"י לא יכירו בגיור זה!

ומה שמצינו שבימי דוד ושלמה לא קבלו גרים — הרי זה בגלל שחששו שהגיור הי' שלא כהלכה<sup>160</sup>, אבל כאשר ברור שהי' גיור כהלכה, בודאי נעשה יהודי גמור.

וכאמור, כנראה נפלה איזה טעות בפירסום הדברים כו', ובכל

(160) ראה רמב"ם הל' איסורי ביאה פי"ג

הט"ו.

(157) יבמות כד, ב.

(158) לשון חז"ל — ברכות ד, א.

(159) לשון חז"ל — סוטה מז, ב.



אופן, כבר אמרו רז"ל<sup>161</sup> "חכמים הזהרו בדבריכם שמא .. למקום מים הרעים, וישתו התלמידים כו", שיפרשו את הדברים כטוב בעיניהם! ... ובוזה נכלל גם אלו שיפרשו את הדברים שבגלל זה מותר להם לחזור ולהכנס לממשלה, שהרי בתחילה הוצרכו לפרוש מהממשלה בגלל שהרבנים (בא"י ובחו"ל) הרעישו שכל זמן שלא מתקנים את החוק אסור להם לשבת בממשלה, וגם כשרצו להשאר בממשלה עוד כמה חדשים, אסרו עליהם (שהרי אם אסור לעבוד ע"ז לאחרי זמן, אסור גם עכשיו), ואילו עכשיו יפרשו את דבריו, שמותר להם לשבת בממשלה עכ"פ במשך חמש שנים. — אמנם הוא אמר רק שבמשך חמש שנים לא יקבלו גרים, אבל הם יאמרו ש"פליגין דיבורא"!!!

כה. ויה"ר שה"תלמידים הרעים" לא יפרשו את הדברים באופן האמור, ולא יעשה שום רושם כלל,

הצעה הנ"ל (להמנע מענין הגיור במשך חמש שנים) לא תתקבל — לא ע"י הממשלה (שהרי זה היפך שיטתם שרצונם להגדיל יותר את מספר התושבים...), וגם לא ע"י הרבנות, כיון שזהו היפך ההלכה.

ו"דבר אלקינו יקום לעולם"<sup>162</sup>, עי"ז ש"שופטים ושוטרים תתן לך גו"<sup>163</sup> (כפי שהולכים לקרוא בתפלת מנחה) שישפטו ע"פ הלכה, ועד לקיום היעוד<sup>164</sup> "ואשיבה שופטיך כבראשונה גו".

כו. בנוגע לביאור בפירוש רש"י:

לאחרי שנאמר "כי ירחיב גו" ואמרת אוכלה בשר כי תאוה נפשך לאכול בשר", מוסיף הכתוב "בכל אות נפשך תאכל בשר", ואינו מוכן: (א) מהו כפל ואריכות הלשון בענין תאוה נפשך — דלכאורה הול"ל "ואמרת אוכלה בשר, בכל אות נפשך תאכל בשר"? (ב) מדוע תחילה נאמר "כי תאוה נפשך לאכול בשר", ואח"כ נאמר "בכל אות נפשך"?

ומזה מוכיח רש"י שבפסוק זה נאמרו ב' ענינים:

(א) במ"ש "כי ירחיב .. ואמרת אוכלה בשר כי תאוה נפשך לאכול בשר" — "למדה תורה דרך ארץ שלא יתאוה אדם לאכול בשר אלא מתוך רחבת ידים ועושר", שהגבלה זו (אכילת בשר במעמד ומצב ד"כי

(163) ר"פ שופטים.

(164) ישעי' א, כו.

(161) אבות פ"א מ"א, ובמדרש שמואל

שם.

(162) ישעי' מ, ח.

ירחיב" בלבד) היא רק ענין של "דרך ארץ", אבל אין בזה ענין של איסור, שהרי לאח"ז נאמר "בכל אות נפשך תאכל בשר", ללא הגבלות (לא רק במעמד ומצב ד"כי ירחיב").

(ב) ומ"ש "בכל אות נפשך תאכל בשר" — הו"ע של היתר ביחס לאיסור, שרק בארץ ישראל מותר לאכול בשר "בכל אות נפשך", ללא הגבלות, "אבל במדבר נאסר להם בשר חולין, אא"כ מקדישה ומקריבה שלמים"<sup>165</sup>, כפי שממשיך בפסוק שלאח"ז<sup>166</sup>: "כי ירחק ממך המקום אשר יבחר ה' אלקיך לשום שמו שם (ולא תוכל לבוא ולעשות שלמים בכל יום כמו עכשיו שהמשכן הולך עמכם) וזבחת (ציווי בזביחה .. הלכות שחיטה) גו' ואכלת בשעריך בכל אות נפשך".

כלומר: כוונת רש"י בהוספה "אא"כ מקדישה ומקריבה שלמים" (אף שענין זה נאמר כבר מקודם לכן<sup>167</sup>), לבאר הדיוק ד"בכל אות נפשך" שנתחדש בכניסה לארץ — שגם במדבר היו יכולים לאכול בשר כשתאוו נפשם, אבל היתה בזה הגבלה שצריך תחילה להקדישה ולהקריבה שלמים, ולכן אין זה "בכל אות נפשך", ואילו בכניסה לארץ הותר להם לאכול בשר "בכל אות נפשך", גם בשר חולין, ללא ההגבלה שצריך להקדישה ולהקריבה שלמים.

כז. ובנוגע למ"ש "כי ירחיב .. ואמרת אוכלה בשר כי תאוו נפשך לאכול בשר" — מפרש רש"י "למדה תורה דרך ארץ שלא יתאוה אדם לאכול בשר אלא מתוך רחבת ידיים ועושר":

בנוגע ללימוד דרך ארץ שלא יתאוה אדם לאכול בשר אלא מתוך הרחבה — אין לפרש "כי ירחיב" ביחס לכניסה לארץ ישראל, כי, על המעבר מ"מדבר" ל"ארץ נושבת" לא מתאים הלשון "ירחיב", כי אם (כמ"ש בפסוק שלאח"ז) "כי ירחק ממך המקום", שלכן "לא תוכל לבוא ולעשות שלמים בכל יום".

ולכן מפרש רש"י שהכוונה היא למצב של "רחבת ידיים" — כפי שכבר פירש על הפסוק<sup>168</sup> "והארץ הנה רחבת ידיים" (בדברי חמור ושכם בנו אל אנשי עירם), "כאדם שידו רחבה וותרנית, כלומר, אל תפסידו

וגו' ואמרת אוכלה בשר וגו'".

(166) פסוק כא (ובפרש"י).

(167) אמור יז, גיה.

(168) וישלח לד, כא.

(165) ראה גם פרש"י שם, טו: "רק בכל

אות נפשך — במה הכתוב מדבר, אם בבשר

תאווה להתירה להם בלא הקרבת אימורים,

הרי אמור במקום אחר כי ירחיב ה' את גבולך

כלום, פרקמטיא הרבה באה לכאן וכו'; ובהתאם לכך מוסיף: "ועושר", שקשור עם "פרקמטיא הרבה".

כח. אך עדיין אינו מובן: מדוע לא פירש רש"י מ"ש "כי ירחיב" ככפ' שופטים<sup>126</sup> שקאי על "ארץ קיני וקניזי וקדמוני"?

והביאור בזה:

כפ' שופטים נאמר "ואם ירחיב ה' אלקיך את גבולך כאשר נשבע לאבותיך ונתן לך את כל הארץ אשר דבר לתת לאבותיך", ולכן מפרש רש"י שקאי על ארץ קיני וקניזי וקדמוני; משא"כ בפרשתנו נאמר רק "כי ירחיב ה' אלקיך את גבולך כאשר דבר לך", ולכן הרי זה יכול להתפרש על הכניסה לארץ מיד.

כט. בנוגע ל"יינה של תורה" שבפירוש רש"י:

בשר — אינו כמו לחם ומים, שהם הכרח גמור לקיום הנפש בגוף (שעל זה אמרו<sup>169</sup> "על כרחך אתה חי"), אלא זהו ענין של מותרות, ולא הכרח גמור, שהרי אפשר להתקיים גם ללא בשר<sup>170</sup>, ולכן יש צורך בזהירות יתירה — גם מצד גדרי ההלכה, ובפרט ע"פ חסידות, כפי שמצינו ש"עם הארץ אסור לאכול בשר"<sup>171</sup>, וכמבואר בחסידות<sup>172</sup>, שכדי לאכול בשר צריך להיות בדרגא נעלית שיוכלו לברר את הבשר, ולא להיפך שאכילת הבשר תפעל ירידה באדם האוכל כו'.

[אך יש להעיר ולהבהיר, שענין הנ"ל הוא כפי שהי' בדורות שלפנינו, אבל עכשיו, מצד חלישות הדורות, לא מספיק "לחם צר ומים לחץ"<sup>173</sup> בשביל קיום הנשמה בגוף, אלא גם בשר נעשה דבר הכרחי כו', מצד "ונשמרתם גו' לנפשותיכם"<sup>174</sup> (וע"ד המבואר באגה"ת<sup>175</sup> לענין תעניות שיש חילוק בין "דורות הראשונים" ל"דורותינו אלה" שיכולים לבוא מזה לידי חולי או מיחוש כו'). אבל מ"מ יש צורך בזהירות כו'].

ובבשר גופא — יש חילוק בין קדשים לחולין, שבשר קדשים, שהבשר עצמו הוא נעלה כו', נקל יותר לברר, כיון שצריך לפעול רק שהקדושה שבבשר תתאחד עם הקדושה שבגופו של יהודי שהוא "גוי

(173) לשון הכתוב — ישע"ל, ל, כ.

(174) ואתחנן ד, טו. וראה ברכות לב,

סע"ב ובחדא"ג מהרש"א.

(175) פ"ג.

(169) אבות ספ"ד.

(170) ראה תו"מ חמ"ט ע' 377. וש"נ.

(171) פסחים מט, ריש ע"ב.

(172) ראה לקו"ת בהעלותך לא, ג.

ובכ"מ.

קדוש<sup>176</sup>, משא"כ בשר חולין קשה יותר לברר ולהבטיח שהבשר לא יוריד אותו כו'.

וזהו הטעם<sup>177</sup> שכאשר בני"י היו במדבר, בדרגא שהיא בכח"י מדבר כו', נאסר להם בשר חולין, כיון שהיו במעמד ומצב שלא הי' ביכלתם לברר את הבשר; ורק כשנכנסו לארץ ישראל, "ארץ אשר גו' עיני ה' אלקיך וגו'"<sup>178</sup>, שאז היו בדרגא נעלית כו', אזי הותר להם בשר תאוה, כיון שיכולים לבררו כו'.

ולכן, רק כאשר יהודי מרגיש בעצמו שכבר אינו בדרגת "מדבר", אלא בדרגת "ארץ ישראל", אזי יכול לאכול בשר.

ולהעיר מהפתגם של ר' הלל בשם ר' זלמן זעזמער ששמע מרבינו הזקן<sup>179</sup>, "שלפני נשמות הגבוהות כמו רשב"י לא נחרב הבית כלל כו'", והיינו, שבכחו של יהודי לפעול על עצמו שגם בזמן הגלות יהי' במעמד ומצב כמו בזמן הבית כו'.

ובכללות — הרי זה ע"י עבודת התפלה, שפועלת הענין ד"פדה בשלום נפשי<sup>180</sup> — גאולה פרטית, וממנה באים לגאולה הכללית, כמ"ש הרמב"ם<sup>181</sup> שע"י "מצוה אחת", "הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות, וגרם לו ולהם תשועה והצלה", ועד לתשועה והצלה העיקרית — גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, שאז יקויים הציווי "שופטים ושוטרים תתן לך" באופן ד"אשיבה שופטיך כבראשונה", בקרוב ממש.

[לאחרי תפלת מנחה התחיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לנגן הניגון "בך בטחו אבותינו"].

(179) פלח הרמון שמות ע' ז.

(180) תהלים נה, יט.

(181) ה'ל' תשובה פ"ג ה"ד.

(176) יתרו יט, ו.

(177) ראה גם שיחת ש"פ ראה, מבה"ח

אלול תשי"ט ס"ו (תו"מ חכ"ו ע' 216). וש"נ.

(178) עקב יא, יב.

## הוספה



ב"ה, ח' מני"א תשי"ט  
ברוקלין

מר יעקב שי

שלום וברכה!

במענה למכתבו מעשי"ק.

נעם לי לקרות בו אודות שביעת רצונו מהפגישה עם האברכים הנעלים הרב שמואל פסח שי והרב ישראל חיים שי, ותקותי חזקה שפעולות הטובות שבאו בסיבת בקורם, תהיינה בנות קיימא, וגם יקוים בהן פסק דין המשנה, מצוה גוררת מצוה, כוונתי שהפעולה תגרור עוד פעולה מסוג זה, והשפעה על אחד תגרור על עוד כמה, אלא שבזה עליו ועל שאר בני ישראל שבמקום, לעשות בהאמור במדה מתאימה, שאז הבטיחונו רז"ל, יגעת ומצאת, וידוע פתגם רבותינו נשיאינו, חזקה לתעמולה שאינה חוזרת ריקם, ובלבד שיהיו דברים היוצאין מן הלב.

ומה שכותב שהגרים במקומו, הם קבוצת יהודים סתם, — הרי כל בני ישראל, כל אחד ואחד מהם הם בני אברהם יצחק ויעקב, וכמאמר אדמו"ר הזקן בעל התניא — פוסק בנסתר דתורה — והשולחן ערוך — פוסק בנגלה דתורה — אשר כל אחד מבני ישראל ירש מאבותינו, תכונות טובות ויקרות, כמרומז בכמה מקומות בספרים הקי, ולכל לראש אהבת השם, שהיא היסוד והשרש לכל מצות התורה לקיימם בפועל, על ידי שיתבונן, שאשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו וכי, ובודאי האריכות בדברים



מר יעקב: קעלבער, קוראָסו (אי ביים הקריבי).

מהפגישה עם האברכים הנעלים: שנסעו לשם — לקוראָסו — בשליחות המל"ח.

הרב שמואל פסח: באַגאַמילסקי.

והרב ישראל חיים: לאַזאַר.

פסק דין המשנה, מצוה גוררת מצוה: אבות פ"ד מ"ב.

הבטיחונו רז"ל, יגעת ומצאת: מגילה ו, ריש ע"ב.

פתגם רבותינו נשיאינו, חזקה לתעמולה שאינה חוזרת ריקם: ראה אג"ק אדמו"ר מהור"י צ"ב אגרת תסו (ע' רכו). ח"ד אגרת תתקסו (ע' רד — נעתק ב"היום יום" יב תשרי). ובכ"מ. דברים היוצאין מן הלב: ראה ס' הישר לר"ת שי"ג. הובא בשל"ה סט, א.

וכמאמר אדמו"ר הזקן . . כל אחד מבני ישראל ירש מאבותינו כו': ראה תניא רפי"ח. ועוד.

אהבת השם . . היסוד והשרש לכל מצות התורה: ראה תניא רפ"ד. ועוד.

שאשרינו מה טוב חלקנו . . ומה יפה ירושתנו וכי: נוסח תפלת השחר. וראה תניא פל"ג (מב),

סע"א ואילך).

האמורים אך למותר, כן מובן שתקותי שימסור האמור לעיל [לכל בני ישראל אשר בסביבתו, ובאותיות כאמור בדבור היוצא מן הלב.  
... בברכה לבשו"ט בכל האמור

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א  
מזכיר

## ב

בי"ה, יו"ד מ"ח תשכ"ג  
ברוקלין

האברך ... שי

שלום וברכה!

במענה למכתבו.

בעת רצון יזכירוהו על הציון הקי' של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע בכל העניינים אודותם כותב.

ולשאלתו לנחש מראש המזל וכו', כבר נאמר תמים תהי' עם ה' אלקיך, ובענין שידוך הרי כבר נאמר אשה יראת ה' היא תתהלל, ז.א. שהאשה צריכה להיות יראת שמים שומרת תורה ומצות ובעלת מדות טובות.

התקוה שיש לו קביעות עתים בלימוד פנימיות התורה שבדורנו נתגלתה בתורת החסידות, מובן שזהו נוסף על לימודו בנגלה דתורה, ובפרט אשר אחב"י הספרדים מאז ומקדם רגילים בלימוד חלק תורה זו.

בברכה לבשו"ט בכל האמור

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א  
מזכיר



## ב

כבר נאמר תמים תהי' עם ה' אלקיך: פ' שופטים יח, יג.

כבר נאמר אשה יראת ה' היא תתהלל: משלי לא, ל.

אחב"י הספרדים מאז ומקדם רגילים בלימוד חלק תורה זו: ראה גם אג"ק ח"ו אגרת א'תשצ"א. ח"ז אגרת ב'קנ (ע' רצג). ח"א אגרת ג'תקסג. ח"טז אגרת ה'תתקעו. ח"י"ח אגרת ו'תתצ"ה. ו'תתקכ"ו. ח"י"ט אגרת ז'שב (בשולי האגרת). ז'שמו. ח"כ"א אגרת ח'רג (ריש ע' תמו). ח"כ"ג אגרת ח'תשלד. ח'תתקע"ח. ח"כ"ד אגרת ט'שס. ובכ"מ.

## ועד הנחות בלה"ק

מכון להוצאה לאור תורת כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש וצוקללה"ה נבג"מ ז"ע

**Lahak Hanochos Inc.** 788 Eastern Parkway, Suite 408, Brooklyn, N.Y. 11213

Tel. (718) 604-2610 Email: info@lahak.org

ב"ה. תחלת אלול, ה'תשפ"א

# בשורה טובה למבקשי ה'

הננו שמחים לבשר לעדת החסידים והתמימים  
כי לקראת ראש השנה הבעל"ט יהי ניתן להשיג

## תורת מנחם – מועדים

## ספר המאמרים

## ראש השנה – שבת שובה

הכולל מאמרי דא"ח שנאמרו

בראש השנה ושבת שובה וימים הסמוכים אליהם

ה'תשי"ב – ה'תשמ"ט

להשיג בחנויות הספרים המובחרות

ובסניפי קה"ת בארה"ק ובארה"ב

[www.lahak.org](http://www.lahak.org)

או בטלפון: בארה"ב 718-604-2610; באה"ק 018-9606-03

מוקדש

לחיזוק ההתקשרות לנשיאנו

כ"ק אדמו"ר זי"ע



ולזכות

יוסף יצחק בן פעסיה

בקשר עם יום הולדתו השבעים

שליח כ"ק אדמו"ר בטולוז

לאריכות ימים ושנים טובות ובריאות

מתוך אושר, שמחה והרחבה בגו"ר

ולשנת הצלחה רבה ומופלגה בעבודתו הק'

ונחת רוח חסידותי מכל יוצאי חלציו

ברוב טוב גשמי ורוחני ומתוך שמחה וטוב לבב

ויצליח בכל אשר יפנה באופן דלמעלה מדרך הטבע



נדפס על ידי זוגתו מרת אסתר הדסה בת רישא

ויוצאי חלציהם שיחיו

לאורך ימים ושנים טובות ובריאות